UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1615

od 3. svibnja 2023.

o dopuni Uredbe (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju uvjeti pod kojima se naknada, novčani ekvivalent takve naknade ili bilo koji prihodi koji dospijevaju u skladu s člankom 63. stavkom 1. te uredbe trebaju prebaciti na klijente i neizravne klijente te uvjeti pod kojima to prebacivanje treba smatrati razmjernim

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredaba (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 806/2014 i (EU) 2015/2365 te direktiva 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2007/36/EZ, 2014/59/EU i (EU) 2017/1132 ([1]), a posebno njezin članak 63. stavak 2. treći podstavak,

budući da:

(1) U članku 63. Uredbe (EU) 2021/23 navodi se da ugovorni aranžmani kojima se članovima sustava poravnanja omogućuje da na svoje klijente prebace negativne posljedice sanacijskih instrumenata ujedno uključuju, na istovrijednoj i razmjernoj osnovi, pravo klijenata na sve nadoknade ili naknade koje članovi sustava poravnanja prime u skladu s člankom 27. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/23 ili bilo koji novčani ekvivalent takve nadoknade ili naknade ili bilo koji prihodi koje su primili slijedom potraživanja u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) 2021/23 („nadoknada") u mjeri u kojoj se takvi prihodi odnose na pozicije klijenata i njihove doprinose te da se te odredbe primjenjuju i na ugovorne aranžmane klijenata i neizravnih klijenata koji nude usluge neizravnog poravnanja svojim klijentima.

(2) Kako bi se osigurala istovrijedna i razmjerna raspodjela nadoknade, pružatelji usluga poravnanja trebali bi predmetnim korisnicima usluga poravnanja na pošten i nediskriminirajući način raspodijeliti različite oblike nadoknade. Dio nadoknade koji je primio svaki predmetni korisnik usluga poravnanja trebao bi biti razmjeran doprinosu koji je taj korisnik usluga poravnanja platio za sanaciju središnje druge ugovorne strane, kojoj je imao neizravan pristup preko predmetnog pružatelja usluga poravnanja i kada takav doprinos rezultira isplatom u skladu s člankom 27. stavkom 6. ili člankom 62. Uredbe (EU) 2021/23 („kvalificirani doprinos"). Iz istog bi razloga korisnici usluga poravnanja trebali primiti svoju nadoknadu bez prijeboja, osim ako korisnik usluga poravnanja ima obvezu koja je dospjela i koja se plaća pružatelju usluga poravnanja koji je istodobno obvezan prebaciti nadoknadu na tog korisnika usluga poravnanja. Međutim, kako bi se spriječilo da takav prijeboj ili netiranje dovede do neopravdanog smanjenja dugovanja korisnicima usluga poravnanja niže u lancu poravnanja, ako je primatelj ujedno i pružatelj usluga poravnanja, nadoknadu koju treba prebaciti na svoje korisnike usluga poravnanja trebalo bi izračunati na temelju nadoknade koju je pružatelj usluga poravnanja primio prije bilo kojih odbitaka ili prijeboja.

([1]) SL L 22, 22.1.2021., str. 1.

(3) Nadoknade bi se trebale na pošten i nediskriminirajući način dodjeljivati svim korisnicima usluga poravnanja koji su platili kvalificirani doprinos i polagati na vlastite račune pružatelja usluga poravnanja ako je i on platio kvalificirani doprinos. Kako bi se dodatno izbjegla diskriminacija ili nepošteno postupanje, pružatelji usluga poravnanja pri raspodjeli takvih nadoknada ne bi trebali primjenjivati nikakve klauzule o podređenosti ni provoditi rangiranje.

(4) Tržišni uvjeti u fazi sanacije vjerojatno će biti vrlo stresni. Stoga je korisnicima usluga poravnanja potrebno osigurati transparentnost i uvjeriti ih da su financijska imovina i instrumenti namijenjeni za raspodjelu nadoknade zaštićeni u slučaju da njihov pružatelj usluga poravnanja ne ispuni svoje obveze. Stoga, kada primaju nadoknadu u ime korisnika usluga poravnanja, pružatelji usluga poravnanja trebali bi tu nadoknadu držati na zasebnom i odvojenom računu.

(5) Raspon financijske imovine ili financijskih instrumenata koji se mogu koristiti za nadoknadu članovima sustava poravnanja, klijentima i neizravnim klijentima vrlo je širok, a različita imovina i instrumenti nose različite rizike. Da bi raspodjela nadoknade bila poštena i jednaka, pružatelji usluga poravnanja trebali bi različite vrste financijske imovine i financijskih instrumenata koje su primili kao nadoknadu podijeliti na jednake dijelove među svim korisnicima usluga poravnanja i njihovim vlastitim računima. Takva podjela trebala bi biti razmjerna kvalificiranom doprinosu koji su ti korisnici usluga poravnanja platili za sanaciju središnje druge ugovorne strane kojoj imaju neizravan pristup preko tih pružatelja usluga poravnanja ili doprinosu koji su platili pružatelji usluga poravnanja u tom postupku sanacije.

(6) Potrebno je uzeti u obzir operativne specifičnosti i prepreke povezane s nekim vrstama financijske imovine i financijskih instrumenata. Potrebno je i u najvećoj mogućoj mjeri osigurati da korisnik usluga poravnanja primi poštenu nadoknadu ako ne može primiti određenu vrstu financijske imovine ili financijskog instrumenta ili ako iz drugih razloga ne želi primiti određenu vrstu financijske imovine ili financijskog instrumenta. Stoga bi pružatelj usluga poravnanja trebao, na zahtjev korisnika usluga poravnanja i u mjeri u kojoj je to moguće, prenijeti predmetnu imovinu ili instrument na drugog primatelja kojeg je imenovao korisnik usluga poravnanja. Ako to nije moguće, pružatelj usluga poravnanja trebao bi trećoj strani prodati relevantnu imovinu ili instrumente na tržištu po prevladavajućoj tržišnoj cijeni i potom prenijeti prihode od prodaje korisniku usluga poravnanja.

(7) Kako bi se osigurala transparentnost i sljedivost, pružatelji usluga poravnanja trebali bi, koliko god je to moguće, obavijestiti svoje korisnike usluga poravnanja o svakoj odluci donesenoj u postupku sanacije o dodjeli naknade za plaćene kvalificirane doprinose. Ta bi obavijest trebala, u mjeri u kojoj je to moguće, sadržavati područje primjene odluke o doprinosu sanaciji na temelju Uredbe (EU) 2021/23, sastav nadoknade i izračun nadoknade, uključujući način na koji je pružatelj usluga poravnanja izračunao nadoknadu korisniku usluga poravnanja. Iz istog razloga i kako bi korisnici usluga poravnanja razumjeli odnos između doprinosa koji su platili i nadoknade koju su primili, pružatelji usluga poravnanja trebali bi, ako je to moguće i bez kršenja ograničenja u pogledu povjerljivosti, obavijestiti korisnike usluga poravnanja o ukupnoj raspodjeli i sastavu nadoknade.

(8) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

(9) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]),

([2]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „pružatelj usluga poravnanja” znači član sustava poravnanja kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), klijent kako je definiran u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 648/2012, neizravni klijent, drugi neizravni klijent ili treći neizravni klijent kako je definiran u članku 1. točki (b), (d) ili (e) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/2154 ([4]), koji pruža usluge poravnanja, izravno ili neizravno, u Uniji;

2. „korisnik usluga poravnanja” znači klijent kako je definiran u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili neizravni klijent, drugi neizravni klijent ili treći neizravni klijent kako je definiran u članku 1. točkama (b), (d) ili (e) Delegirane uredbe (EU) 2017/2154, koji koristi usluge poravnanja koje pruža pružatelj usluga poravnanja;

3. „nadoknada” znači nadoknada ili naknada koju članovi sustava poravnanja prime u skladu s člankom 27. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/23, uključujući vlasničke instrumente, dužničke instrumente ili instrumente kojima se priznaje potraživanje buduće dobiti središnje druge ugovorne strane ili bilo koji novčani ekvivalent takve nadoknade ili naknade ili bilo koji prihodi koje prime slijedom potraživanja u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) 2021/23., uključujući ako su ti iznosi, iz tih članaka, prebačeni na korisnika usluga poravnanja;

4. „kvalificirani doprinos” znači doprinos koji korisnik usluga poravnanja, posredstvom člana sustava poravnanja središnje druge ugovorne strane, pod uvjetima iz članka 63. Uredbe (EU) 2021/23, plaća središnjoj drugoj ugovornoj strani u sanaciji kojoj ima neizravan pristup preko pružatelja usluga poravnanja i ako je plaćeni doprinos, preko člana sustava poravnanja središnje druge ugovorne strane u postupku sanacije, rezultirao nadoknadom.

Članak 2.

Oblik nadoknade

Nadoknada odobrena ili dodijeljena pružatelju usluga poravnanja i prebačena na korisnika usluga poravnanja može biti u obliku novca, financijskih instrumenata, vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata ili instrumenata kojima se priznaje potraživanje buduće dobiti središnje druge ugovorne strane.

Članak 3.

Raspodjela nadoknade

1. Pružatelji usluga poravnanja na pošten i nediskriminirajući način raspodjeljuju relevantnu nadoknadu među svim korisnicima usluga poravnanja koji su platili kvalificirani doprinos, uključujući korisnike usluga poravnanja koji više nisu korisnici usluga poravnanja pružatelja usluga poravnanja koji primaju nadoknadu, razmjerno kvalificiranom doprinosu koji je platio svaki od tih korisnika usluga poravnanja.

([3]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2154 od 22. rujna 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda o sporazumima o neizravnom poravnanju (SL L 304, 21.11.2017., str. 6.).

2. Pružatelji usluga poravnanja izračunavaju na transparentan način nadoknadu koja se raspodjeljuje i zasebno obavješćuju svakog korisnika usluga poravnanja u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (c).

3. Pružatelji usluga poravnanja polažu nadoknadu na vlastite račune i račune svojih korisnika usluga poravnanja koji su platili kvalificirani doprinos na temelju izračuna plaćenog kvalificiranog doprinosa i ne diskriminiraju različite primatelje niti ih rangiraju. Pružatelji usluga poravnanja ne polažu nijedan dio nadoknade na vlastiti račun prije nego što na račune svojih korisnika usluga poravnanja koji su platili kvalificirani doprinos polože dio nadoknade na koji ti korisnici usluga poravnanja imaju pravo.

4. Pružatelji usluga poravnanja mogu primijeniti odbitke ili prijeboj na nadoknadu ako korisnik usluga poravnanja ima obvezu koja dospijeva i koju treba platiti pružatelju usluga poravnanja koji je, u skladu s člankom 63. Uredbe (EU) 2021/23, obvezan prebaciti nadoknadu na tog korisnika usluga poravnanja.

Međutim, ako je primatelj ujedno i pružatelj usluga poravnanja, nadoknada koju treba prebaciti na svoje korisnike usluga poravnanja izračunava se na temelju nadoknade koju je pružatelj usluga poravnanja trebao primiti prije bilo kojih odbitaka ili prijeboja iz prvog podstavka.

5. Pružatelj usluga poravnanja nadoknadu primljenu na temelju članka 27. stavka 6. ili članka 62. Uredbe (EU) 2021/23 drži na zasebnom i odvojenom računu dok sve dospjele nadoknade ne budu u potpunosti raspodijeljene.

Članak 4.

Vrsta nadoknade i isporuka

1. Ako se nadoknada sastoji od različitih vrsta financijske imovine ili financijskih instrumenata, neovisno o tome jesu li ta imovina ili financijski instrumenti u obliku novca, vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata ili bilo kojih drugih instrumenata kojima se priznaje potraživanje buduće dobiti središnje druge ugovorne strane u sanaciji, pružatelji usluga poravnanja raščlanjuju tu nadoknadu prema vrsti imovine ili instrumenata. Svaki pružatelj usluga poravnanja naknadno polaže i raspodjeljuje nadoknadu svakom svojem korisniku usluga poravnanja i na vlastiti račun, ako ima pravo na nadoknadu, razmjerno kvalificiranom plaćenom doprinosu i u istom omjeru svake vrste financijske imovine ili financijskih instrumenata.

2. Pružatelj usluga poravnanja koji, zbog ograničenja namire ili zbog neke druge prepreke u prijenosu određene imovine ili instrumenata, ne može raspodijeliti nadoknadu korisniku usluga poravnanja, koji je platio kvalificirani doprinos u obliku iz stavka 1., o tome bez odgode obavješćuje predmetnog korisnika usluga poravnanja.

3. Ako se ograničenje ili prepreka namire iz stavka 2. ne može ukloniti u roku od tri radna dana nakon što korisnik usluga poravnanja primi obavijest iz tog stavka, pružatelj usluga poravnanja zahtijeva od korisnika usluga poravnanja da u roku od pet radnih dana imenuje alternativnog primatelja za relevantnu imovinu ili instrumente. Korisnik usluga poravnanja može od pružatelja usluga poravnanja zatražiti i da raspodijeli financijsku imovinu ili financijske instrumente alternativnom primatelju. Ako je korisnik usluga poravnanja imenovao alternativnog primatelja, pružatelj usluga poravnanja prenosi financijsku imovinu ili financijske instrumente na tog alternativnog primatelja u mjeri u kojoj je to moguće i po razumnom trošku za korisnika usluga poravnanja.

4. Ako prijenos na alternativnog primatelja iz stavka 3. nije moguć, pružatelj usluga poravnanja o tome u pisanom obliku obavješćuje predmetnog korisnika usluga poravnanja u roku od tri radna dana od imenovanja alternativnog primatelja, uz obrazloženje zašto prijenos nije moguć. U tom slučaju pružatelj usluga poravnanja prodaje predmetnu imovinu ili instrumente trećoj strani na uređenom tržištu vrijednosnih papira po prevladavajućoj tržišnoj cijeni, a prihode od prodaje, umanjene za bilo koji razuman trošak prodaje, prenosi na korisnika usluga poravnanja.

Članak 5.

Obavijest o nadoknadi

1. Pružatelji usluga poravnanja u pisanom obliku obavješćuju korisnike usluga poravnanja koji su platili kvalificirani doprinos o svakoj nadoknadi na koju imaju pravo.

2. Obavijest iz stavka 1. sadržava sve sljedeće informacije:

(a) ako je primjenjivo, primjerak odluke sanacijskog tijela da član sustava poravnanja ima pravo na isplatu razlike iz članka 62. Uredbe (EU) 2021/23;

(b) ako je primjenjivo, primjerak odluke sanacijskog tijela kojom se od središnje druge ugovorne strane zahtijeva da osigura naknadu članovima sustava poravnanja koji snose prekomjerne gubitke kako je navedeno u članku 27. stavku 6. prvom podstavku Uredbe (EU) 2021/23, zajedno s objašnjenjem načina na koji se taj iznos odbija od svakog prava na isplatu razlike iz članka 62. Uredbe (EU) 2021/23;

(c) jasne i precizne informacije o nadoknadi koju treba raspodijeliti korisniku usluga poravnanja i o metodologiji izračuna te nadoknade;

(d) jasne i precizne informacije o nadoknadi koju je primio pružatelj usluga poravnanja prije bilo kakvog prijeboja ili drugih odbitaka u skladu s člankom 3. stavkom 4. ove Uredbe;

(e) jasne i precizne informacije o obliku u kojem je isplaćena nadoknada pružatelju usluga poravnanja, pri čemu treba razlikovati između novca i financijskih instrumenata te između svakog od različitih oblika financijskih instrumenata, uključujući vlasničke instrumente, dužničke instrumente ili instrumente kojima se priznaje potraživanje buduće dobiti središnje druge ugovorne strane, te informacije o sastavu nadoknade za korisnika usluga poravnanja;

(f) podložno bilo kojim ograničenjima u pogledu povjerljivosti, opće pojedinosti o ukupnoj raspodjeli nadoknade između korisnika usluga poravnanja pružatelja usluga poravnanja i vlastitih računa pružatelja usluga poravnanja;

(g) svaki izračun kamata ili bilo koji drugi relevantni čimbenik koji utječe na nadoknadu.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. svibnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN